

Sahibi

Eğitimde Rehberlik Dergisi Adına
Ömer Öcal
Rehberlik Uzmanı

Yazı İşleri Müdürü/Editör

Ömer Öcal
omerocal70@gmail.com

Genel Yayın Yönetmeni

İsmail Yolcu

Redaksiyon

Yurdagül Başkurt

Bilim Kurulu

Prof. Dr. Yahya Akyüz
Prof. Dr. Sedat Sever
Prof. Dr. Atilla Soykan
Prof. Dr. Nejat Akar

Yayın Kurulu

Prof. Dr. Canan Aslan
Doç. Dr. Recai Akkuş
Yrd. Doç. Dr. Cengiz Tavukçuoğlu
Dr. Mehmet Özden
Eğitimci-Yazar Süleyman Beledioğlu
Pdr. Uzm. Çelebi Çağlayan
Pdr. Uzm. Adnan Demirci
Uzm. Psikolog Gamze Kismetoğlu
Pdr. Uzm. Şinasi Yüce
İsmail Yolcu

Hukuk Müşaviri

Av. Soner Keçeli

Sanat Yönetmeni

Arsen Yalçın

Görsel Tasarım

Arif Poyraz

Basım Yeri

Uzerler
Matbaacılık & Tanıtım San. Tic. Ltd.
Turan Güneş Bulvarı No:22/26
Yıldız Çankaya - Ankara/Türkiye
Tel: 0 312 442 62 14

Basım Tarihi

16.01.2019

Reklam, Tanıtım ve Halkla İlişkiler

Murat Altay- 0506 669 32 67
egitimderehberlikdergisi@gmail.com

İdari Adres

İlkbahar Mahallesi Galip Erdem Caddesi No: 51
Çankaya / ANKARA
Tel: 0 312 491 00 42

Eğitimde Rehberlik Dergisi'nin bütün yayın hakları Eğitimde Rehberlik Dergisi'ne aittir. Dergiye gönderilen yazılar, yayımlansın ya da yayımlanmasın iade edilmez. Dergide çıkan yazılar kaynak gösterilerek iktibas edilebilir. Dergide çıkan yazı ve reklamların her türlü mesuliyeti yazarlarına ve sahiplerine aittir.

Pedagoji, Psikoloji, Bilim ve Kültür Dergisi
yaygın süreli yayındır. **2 ayda bir yayımlanır.**

Sayı: 20 • Mart - Nisan 2019

ISSN 2587-2915

9 772587 291003

İÇİNDEKİLER

• EDİTÖRDEN	2
Ömer ÖCAL	
• RÜYALAR ve UYKU	5
Prof. Dr. Selçuk ASLAN	
• KAPLUMBAĞALAR KİTAP OKUMAZ	9
Süleyman BELEDİOĞLU	
• PROBLEM ÇÖZME	10
Dr. Vesife HATISARU • Dr. Merve KOŞTUR	
• BEŞ SEVGİ DİLİ	12
Yusuf BAYALAN	
• ANOREKSİYA NEVROZA	14
Damla KONDAKÇI	
• AYNANIN ARKASI	16
Salih TOYRAN	
• DÜŞÜNMEK ÖZGÜRLÜKTÜR	18
Serap BALYEMEZ	
• ÇOCUĞUMUZLA ANLAMLI İLİŞKİLER KURMAK	20
Ahmet Fatih ERKAN	
• ÇOCUKLAR İÇİN GÜVENLİ İNTERNET KULLANIMI	22
Çelebi ÇAĞLAYAN	
• AHLAK GELİŞİMİ	24
Merve GÜLKAYA	
• EĞİTİM MUTLULUKTUR	26
Doç. Dr. Aydoğan ATAÜNAL	
• MÜZİK EĞİTİMİNİN BİREYİN GELİŞİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	29
Dilara KILIÇ	
• MEVZÛN-U MUKAFFÂ	30
Mustafa BAKAN	
• TEKERLEME ve YANILTMACALARIN EĞİTİMSEL İŞLEVLERİ	32
Nazife ÖZDEMİR	
• ÇOCUKLAR VE İLETİŞİM	33
Yasemin DOĞUZİ CENGİZ	
• ÖYKÜ - SON ÇİĞ TANESİ	34
Meral ÜNSAL	
• MUTLU ÇOCUK İÇİN MUTLU EBEVEYN	36
Seçil BOZKURT	
• ONU TANIMIYORUM!	37
Gamze KISMETOĞLU	
• ÖZEL YETENEK ÖZEL EĞİTİM	38
Hüseyin Kadir YÜKSEL	
• SINAV SÜRECİ ve KAYGI	40
Şinasi YÜCE	
• ARŞİVİMDEN - YIL1936 ZONGULDAK	41
Prof.Dr.Nejat AKAR	
• BU İŞTE BİR SESSİZLİK VAR!	42
Şükran UZUN	
• SÜRDÜRÜLEBİLİR BİR ÇEVRE İÇİN EKOLOJİK EGO	44
Dr. Abdullah TÜRKER	
• İÇİMDEKİ SES	46
Gökhan OKÇU	
• NERDEN GELİYÖ?	48
Yiğit HadiİRDE • İpek DUPONT	
• YÜRÜTÜCÜ İŞLEV EKİSKLİĞİ OLAN ÖĞRENCİLER NASIL DESTEKLENEBİLİR?	50
Arif BENGÜ	
• BENİM AİLEM HANGİSİ?	52
Mustafa KARAKAMIŞ	
• TERCİHLERİMİZ	54
Uğur YILDIZ	
• BAŞARI NE ZAMAN ÜRKÜTÜCÜ HALE GELİR?	56
Dr. Duygu DİNÇER	
• GİTTİM GÖRDÜM - NARLI ve FEVZİPAŞA TREN İSTASYONLARI	58
Prof. Dr. Nejat AKAR	
• ÖYKÜ - KÖPRÜ VE SELLER	60
Şükran UZUN	
• Mahallenin Filozofu	64

Ömer ÖCAL

Editörden

Bu sayımızla birlikte baharı karşılamanın mutluluğunu sizlerle paylaşıyoruz...

Arapça kökenli bir kelime olan cemre kor durumundaki ateş anlamını taşıyor ve bilindiği üzere baharı bizlere müjdeleyen cemre birer hafta arayla önce havaya, sonra suya ve son olarak da toprağa düşüyor.

Ama bir cemre daha var ki yılın her günü, her ayı, her mevsimi insanın içine, yüreğine, beynine düşüyor... İşte o cemrenin adı öğrenme (bilme/yapma) cemresi.

Kimi zaman hamamda bir tasın içine düşer, kimi zaman elmayla birlikte bir insanın başına düşer, kimi zaman bir ampulün içine düşer, kimi zaman uçağın motoruna, kimi zaman bir tv ekranına, kimi zaman kağıda, mürekkebe, kaleme düşer...

Biz ERD yazarları da bu sayımızda her bir sayfamızda, her bir yazımızda siz değerli okuyucularımızın zihinlerine yeni cemreler, yeni düşünceler, yeni bilgiler düşüreceğiz.

Bu sayımızda genç ve ergenlerde madde denemeleri ve bağımlılığın, zihnimizin bilgi ile nefes alır, düşünce ile nefes verire kadar; çocuk edebiyatı yapıtlarının temel işlevlerinden, postmodern insanın psikanalizine; öğrencilerin bilim insanı algısından, çocuklarda sorumluluğa, çocuklardaki şımarıklık ve özgüvenden, çocuklarımızı kahramanlarımızla tanıştırmalıya; biz hatayı en baştan yaptıktan, dilim dilime, hallederim abiye; bilinçli farkındalıktan, insanları millet yapan unsura; kekemelikten, mevsimsel depresyona, stres ve zamanın ayar düğmesine; insanlar kimi severden, ailede altyazısız sohbetlere; doğru öğretmenlik yolundaki yanlış uygulamalardan, sokak müzisyenlerine, ikigaiye; dördüncü boyuttan, Kutadgu Bilig'e; yaşamın kendisi olan dramadan, profesyonel cesarete; okulda kişiler arası uyumdan, güvensiz dokunuşa; meslek seçiminden, duygusal dayanıklılığa ve mahallenin filozofuna kadar baharın binbir renkli çiçekleri gibi çeşitli, o çiçeklerden bal yapan arılar kadar çalışkan bir yazar kadrosu ve o ballar kadar güzel yazılarla sizlerleyiz.

İlkbaharımız kadar sonbaharımızın, yazımız kadar kışımızın da üretken, verimli ve bereketli geçmesi dileğiyle sonraki sayımız için biz şimdiden çiçek çiçek gezmeye, kitap kitap araştırmaya başladık bile.

Nice baharlarda buluşmak, nice cemrelere gönül vermek umduyla!

Ahmet Fatih ERKAN
PDR Uzmanı

Ailede Altyazısız Sohbetler

Çocuklar, söylemek ya da sormak istedikleri çoğu konuyu genellikle direkt ebeveynlerine aktarmazlar. Onların söylemleri çoğunlukla çözülmesi gereken bir şifre bazen de alt yazısı olmayan, dilini bilmediğimiz bir film misalidir. Bu şifreyi çözmek biz yetişkinlerin sorumluluğundadır. Çocuk, "Ben mesajımı verdim." rahatlığıyla yoluna devam ederken, yetişkinler olarak biz "Acaba gerçekte ne anlatmak istiyor?" diyerek düşüncelere dalarız.

Dokuz yaşındaki Mert annesine, buldukları şehirde kaç tane çocuğun anne babasının boşandığını sordu. Annesi bir anlık şaşkınlığını üstünden atar atmaz, konuyla ilgili bilgisinin olmadığını fakat araştırabileceklerini söyledi. Daha sonra beraber internet ortamında araştırdıklarında, aşağı yukarı bir bilgiye sahip olmuşlardı ama Mert konuya karşı araştırma ilgisini kaybetmiş görünüyordu. Annesi merakla "Bu sorunun cevabını merak etme sebebin neydi?" diye sordu. Fakat Mert çoktan ayağabalarını giyip arkadaşları ile oyun oynamaya gitmek için hazırlanmaya başlamıştı. Annesine "Sadece merak etmişim." dedi ve evden çıktı. Ertesi gün Mert tekrar okul dönüşü annesine "Peki Türkiye'de kaç tane çocuğun anne babası boşanmıştır?" diye sordu. Anlaşılan bu konuda araştırma isteği devam ediyor gibi görünüyordu. Fakat annesi bir şeylerin yolunda gitmediğine artık kesin gözüyle bakıyordu. Ettikleri sohbetin şifresini çözmüş ve alt yazısını

kolaylıkla okumuştur. Mert'in soruları, anne-babasının boşanması, kendisiyle yeteri kadar ilgilenemeyecekleri ve belki de terk edilme korkusundan kaynaklanıyordu. Annesi, çocuğunun kaygısını anladığını dile getirecek şekilde şunları söyledi: "Bazı anne babaların yaptığı gibi, bizim de ayrılıp seni terk edeceğimizi düşünüp endişeleniyorsun. Böyle bir şey olmayacak. Ama bu konu seni tekrar endişeye sokarsa, yanıma gel ve bunu bana söyle. Senin endişeni gidereyim."

Dört yaşındaki Beyza, annesiyle beraber anaokuluna gittiği ilk gün, okulun içini geziyordu. Sınıfların arasında panolar vardı ve panoların üstü çocukların yaptığı resimlerle doluydu. Bu arada aileye Beyza'nın öğretmeni eşlik ediyordu. Beyza bir panonun önünde durdu ve herkesin duyabileceği yüksek bir ses tonuyla "Bu resimler çok kötü olmuş? Kim yaptı ki bunları?" diye sordu. Beyza'nın anne ve babası büyük bir utanç duydular ve annesi "Bu resimler gayet güzel, senin çok kötü olmuş demen hiç hoş değil" dedi. Babasının da yüzü değişmişti. Kızgın ve gergindi. Bu sohbetin şifresini çözen Beyza'nın deneyimli öğretmeni hemen araya girerek "Beyza, burada çok güzel, mükemmel resimler çizmek zorunda değilsin. Canın isterse, kötü ve çok basit resimler çizebilirsin." dedi gülümseyerek. Beyza çok rahatlamış görünüyordu. Asıl sorduğu sorunun cevabını almış gibiydi. Soru şuydu: "Burada kötü resim yapan bir çocuğa ne yapılır?"

Bu ve bunlar gibi birçok şifreli-alt yazısız sohbetlere şahit olmuşuzdur. Bununla beraber, çocukla sohbet ederken alta yatan esas konuyu kaçırmamak adına çok çaba sarf etmemiz gerekir. Öncelik olarak çocuklar, anlaşıldıklarını bilmek isterler. Bu, onları inanılmaz derecede rahatlatır. Yalnız hissetmeleri, acıları, hüznüleri ve gerginlikleri hafifler ve ortadan kaybolmaya başlar. Aynı zamanda, çocuklar anlaşıldıklarını hissettiklerinde, ebeveynlerine duydukları sevgi çoğalır ve sağlamlaşır.

Çocuklarınıza anlaşıldıklarını hissettirdiğinizde, aslında onların problemlerine acil olarak ilk yardım yapmış olursunuz. Bu ilk yardımın adına da "duygusal ilk yardım" diyebilirsiniz. Bu da en az fiziksel ilk yardım kadar önemli ve yaşamsal bir yardım şeklidir. Genellikle önemsenmez, fakat duygusal boşluğun ve yaraların, insanın anlaşılmadığını hissetmesi durumunda zirve yaptığı, artık çoğu çevre tarafından kabul ve tecrübe edilmektedir. Çocuğumuzun duygularını samimi olarak kabul ettiğimizde ve bunu dile getirdiğimizde, çocuğumuzun psikolojik dayanıklılığını arttırmış ve istenmeyen gerçeklerle baş etme yeteneğini geliştirmiş oluruz.

Öğüt vermek ve eleştirmek, çocuğumuzla aranızdaki ilişkiyi soğuklaştırır ve küskünlük yaratır. Bunun yerine duygularını anlamak ve duygusal ilk yardımda bulunmak çok daha faydalı olacaktır.

**Sayın okuyucularımız
dergimizin tamamını
okumak için abone
olmanız gerekmektedir.
Dergimizi abone olmak için
0532 384 42 65 telefonu
arayabilir veya web
sitemizdeki abonelik
başvuru formunu
doldurabilirsiniz...**

